

SAURASHTRA UNIVERSITY

ACCREDITED GRADE 'A' BY NAAC
(CGPA 3.05)

FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR
SANSKRIT

SEMESTER – 1 TO 6

જૂન ૨૦૧૯થી ક્રમશઃ અમલમાં)

સંસ્કૃત વિષયના સ્નાતક કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓ માટે જૂન ૨૦૧૯થી ક્રમશઃ
અમલમાં આવે, તે પ્રમાણેનો બી. એ. સેમેસ્ટર ૧ થી ૬ સુધીનો ચોઈસ બેઠઝ
કેડીટ સિસ્ટમ મુજબનો અભ્યાસક્રમ

ડૉ. બલભદ્રસિંહ આર. ચુડાસમા
અધ્યક્ષ, સંસ્કૃત અભ્યાસક્રમ સમિતિ
સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

ડૉ. નવનીતભાઈ જે. જોશી
ચેરમેન, સંસ્કૃત અભ્યાસક્રમ સમિતિ
સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-B

વિષય : સંસ્કૃત (Sem-1)

ARTS FECULTY

ક્રમ	ડિપ્લોમા/ સ્નાતક/ અનુસ્નાતક	સેમે.	ફાઉન્ડેશન/ કોર/ ઇલેક્ટીવ ૧, ૨	કોર્ષ/ પેપરનું નામ	કોર્ષ/ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઇન્ટરનલ માર્ક્સ	એક્સ્ટર્નલ માર્ક્સ	પ્રેક્ટીકલ/ વાઈવા માર્ક્સ	ટોટલ માર્ક્સ	કોર્સ/પેપરનો યુનિક કોડ
1	સ્નાતક	01	Foundation	મહાકવિ ભાસરચિત સ્વપ્નવાસવદત્ત	Compulsory	03	30	70	--	100	1901100501010100
2	સ્નાતક	01	Core	મહાભારત - સભાપર્વ (નિયતાંશ)	01	03	30	70	--	100	1901100101010101
3	સ્નાતક	01	Elective-1	મહાભારત - સભાપર્વ (નિયતાંશ)	01	03	30	70	--	100	1901100201010101
4	સ્નાતક	01	Elective-2	મહાભારત - સભાપર્વ (નિયતાંશ)	01	03	30	70	--	100	1901100301010101
					OR						
5	સ્નાતક	01	Core (Optional)	મહાભારત - શકુન્તલોપખ્યાન	01 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101010102
6	સ્નાતક	01	Elective-1 (Optional)	મહાભારત - શકુન્તલોપખ્યાન	01 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100201010102
7	સ્નાતક	01	Elective-2 (Optional)	મહાભારત - શકુન્તલોપખ્યાન	01 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100301010102
8	સ્નાતક	01	Core	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ	02	03	30	70	--	100	1901100101010201
9	સ્નાતક	01	Elective-1	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ	02	03	30	70	--	100	1901100201010201
10	સ્નાતક	01	Elective-2	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ	02	03	30	70	--	100	1901100301010201
					OR						
11	સ્નાતક	01	Core (Optional)	આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય - નિયત ભાગ	02 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101010202
12	સ્નાતક	01	Elective-1 (Optional)	આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય - નિયત ભાગ	02 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100201010202
13	સ્નાતક	01	Elective-2 (Optional)	આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય - નિયત ભાગ	02 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100301010202

નોંધ : સેમેસ્ટર-૧માં પેપર-૧ અને પેપર-૨(બે)માં વૈકલ્પિક પેપર્સ આપેલ છે.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 1)							
Course (paper) Name & No. :	Compulsory Foundtion	Name :	મહાકવિ ભાસરચિત સ્વપ્નવાસવદત્તમ્					
Paper Unique Code :	1901100501010100							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	01	Foundtion/Compulsory Clasical Language	મહાકવિ ભાસરચિત સ્વપ્નવાસવદત્તમ્	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- મહાકવિ ભાસના જીવન અને કૃતિઓથી પરિચિત થાય
- સંસ્કૃત નાટ્યસમૃદ્ધિથી જ્ઞાત થાય
- સંસ્કૃત-રૂપકના સ્વરૂપને જાણે

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	મહાકવિ ભાસ અને તેની કૃતિઓ લક્ષી અભ્યાસ
Unit -2	સ્વપ્નવાસવદત્ત – અંક ૦૧ થી ૦૩
Unit -3	સ્વપ્નવાસવદત્ત – અંક ૦૪ થી ૦૬

❖ **Reference Books :**

1. સ્વપ્નવાસવદત્ત, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. The Svapanavāsavadatta of Bhāsa, Edt. T. Gaṇapati Śāstri, Trivandrum, 1912
3. સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય, ડૉ. તપસ્વી નાન્દી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, તૃતીય આવૃત્તિ, ૧૯૮૬.
4. ભાસ, લે. વી. વેંકટાયલમ્, અનુ. ગૌતમ પટેલ, સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, પ્રથમ આવૃત્તિ, ૧૯૮૧.
5. भास के नाटक, स्व.पं. चन्द्रशेखर उपाध्याय, भाग-1, प्रथम संस्करण, २००१, नाग पब्लिशर्स, दिल्ली.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	08
01(B)	સંદર્ભ-પંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 1)							
Course (paper) Name & No. :	Paper - 1	Name :	મહાભારત – સભાપર્વ (નિયતાંશ), પેપર – ૧					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101010101							
	Eective – 1 : 1901100201010101							
	Eective – 2 : 1901100301010101							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	01	Core Elective – 1 Elective - 2	મહાભારત-સભાપર્વ (નિયતાંશ)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- મહાભારતના કથાનકથી પરિચિત થાય
- ભારતના ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસાને જાણે
- મહાભારતમાં પ્રસ્તુત માનવમૂલ્યોથી અવગત થાય

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	મહાભારતનો વિકાસ, મ.ભા.નું સાહિત્યિક સ્વરૂપ, મ.ભા.નો સમાજ પર પ્રભાવ, સંસ્કૃતમાં વ્યાસનું પ્રદાન, પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધ
Unit -2	મહાભારત-સભાપર્વ, અધ્યાય - ૧, ૫, ૧૬ થી ૧૮માંથી અનુવાદ અને સંદર્ભપંક્તિઓ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધ
Unit -3	મહાભારત-સભાપર્વ, અ. ૩૩ થી ૩૭ તથા ૪૩ થી ૪૫માંથી અનુવાદ અને સંદર્ભપંક્તિઓ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધ

❖ **Reference Books :**

1. મહાભારત-સભાપર્વ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. મહાભારત-સભાપર્વ, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. મહાકવિ વ્યાસ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. મહાભારત-સભાપર્વ (મૂળ અને અનુવાદ) ડૉ. વસંત પરીખ, સંસ્કૃત સેવા સમિતિ, અમદાવાદ.
5. મહાભારતકાલીન સમાજ, સુખમય ભટ્ટાચાર્ય, લોકભારતી પ્રકાશન, ઇલાહાબાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	08
01(B)	શબ્દનોંધ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 1)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 1 (Optional)	Name :	મહાભારત – શકુન્તલોપાખ્યાન (નિયતાંશ), પેપર – ૧ (વૈકલ્પિક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101010102							
	Eective – 1 : 1901100201010102							
	Eective – 2 : 1901100301010102							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	01	Core Elective – 1 Elective - 2	મહાભારત – શકુન્તલોપાખ્યાન (અ. ૬૪ થી ૬૮)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- મહાભારતના કથાનકથી પરિચિત થાય
- ભારતના ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસાને જાણે
- દુષ્યંત-શકુન્તલાના પ્રાચીન કથાનકથી અવગત થાય

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	મહાભારતનો વિકાસ, મ.ભા.નું સાહિત્યિક સ્વરૂપ, મ.ભા.,નો સમાજ પર પ્રભાવ, સંસ્કૃતમાં વ્યાસનું પ્રદાન, પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધ
Unit -2	મહાભારત- શકુન્તલોપાખ્યાન, માત્ર અનુવાદ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો (નિયત અધ્યાય ૬૪ તથા ૬૫), ટૂંકનોંધ
Unit -3	મહાભારત- શકુન્તલોપાખ્યાન, અનુવાદ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો (નિયત અધ્યાય ૬૬, ૬૭ તથા ૬૮), ટૂંકનોંધ

❖ **Reference Books :**

1. મહાભારત-શકુન્તલોપાખ્યાન, ડૉ. જયશ્રીબેન જોશી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. મહાભારત-આદિપર્વ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ.
3. મહાકવિ વ્યાસ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. મહાભારતનો સંસ્કૃત સાહિત્ય પર પ્રભાવ, સં. ડૉ. સમીર પ્રજાપતિ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ..
5. મહાભારત, વ્યાસ, સંપા. શ્રીપાદ દામોદર સાતવલેકર, પારડી ૧૯૭૮.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	શ્લોકોનું ભાષાંતર (આઠમાંથી ચાર) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 1)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 2	Name :	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ પેપર – ૨					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101010201							
	Eective – 1 : 1901100201010201							
	Elective – 2 : 1901100301010201							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	01	Core Elective – 1 Elective - 2	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત થાય
- સંસ્કૃત પદ્યકાવ્ય, નાટક તથા ગદ્યની ઉત્પત્તિ, વિકાસ અને લક્ષણોનું જ્ઞાન મેળવે.
- સંસ્કૃતના નાટ્યકારો, ગદ્યકારો તથા પદ્યકારોનાં જીવન અને કવનનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	સંસ્કૃત નાટ્ય, ગદ્ય તથા પદ્યકાવ્યોના ઉત્પત્તિ, વિકાસ, લક્ષણો અને તેના ઘડતરમાં તત્કાલીન પરિબળોનો ફાળો
Unit -2	કાલિદાસ, અશ્વઘોષ, માઘ, શ્રીહર્ષ, જગન્નાથ અને ભર્તૃહરિનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય, મૂલ્યાંકન
Unit -3	સંસ્કૃત નાટ્યકારો તથા ગદ્યકારો : ભવભૂતિ, વિશાખદત્ત, ભટ્ટ નારાયણ, સુભન્ધુ, બાણભટ્ટ અને દંડી

❖ **Reference Books :**

1. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય, પ્રોફે. એ. ડી. શાસ્ત્રી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. સંસ્કૃત વાક્યમયનો આસ્વાદ, પ્રોફે. જી. કે. પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, ડૉ. બલદેવ ઉપાધ્યાય, શારદા મંદિર પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૬૦.
5. સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, વાચસ્પતિ ગૌરોલા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી, ૧૯૬૦.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 1)							
Course (paper) Name & No. :	Paper -2 (Optional)	Name :	આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય (નિયત ભાગ), પેપર - ૨ (વૈકલ્પિક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101010202							
	Eective – 1 : 1901100201010202							
	Eective – 2 : 1901100301010202							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	01	Core Elective – 1 Elective - 2	આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્ય (નિયત ભાગ)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યના ઇતિહાસથી પરિચિત થાય
- આધુનિક સંસ્કૃત નવલકથા તથા કવિતાના ઉદ્ભવ, વિકાસ, લક્ષણો અને પ્રવાહોથી માહિતગાર થાય.
- આધુનિક સંસ્કૃત ઐતિહાસિક નવલકથા 'શિવરાજવિજય' અને તેના કર્તાથી અવગત થાય
- આધુનિક સંસ્કૃત કાવ્યસંગ્રહો 'અલકનંદા' તથા 'મૃગયા'માંની કવિતાઓને આધારે આધુનિક કાવ્યવાદો વિષે જાણે.

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	આધુનિક સંસ્કૃત નવલકથા (ઈ.સ.૧૯૦૧ પછીથી) નો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, અંબિકાદત્ત વ્યાસ કૃત 'શિવરાજવિજય:' (પ્રથમ વિરામ નો પ્રથમ નિશ્વાસ) અનુવાદ તથા સંદર્ભો અપેક્ષિત નથી.
Unit -2	આધુનિક સંસ્કૃત નાટ્યકારો અને એમનાં નાટકોનો પરિચય : વૈકટેશ્વર, મૂળશંકર યાજ્ઞિક, શંકરલાલ માહેશ્વર ભટ્ટ
Unit -3	હર્ષદેવ માધવ કૃત 'અલકનંદા' તથા 'મૃગયા'માંની કવિતાઓનો અભ્યાસ, તેના પ્રકારો અને તેના આધુનિક કાવ્યવાદો

❖ **Reference Books :**

1. આધુનિક સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. અર્વાચીન સંસ્કૃતસાહિત્યનો ઇતિહાસ, ડૉ. એસ. બી. વાણેકર, અનુ. ડૉ. એ. જી. રાવળ, પ્રાચ્યવિદ્યા મંદિર, વડોદરા, ૧૯૯૨..
3. 'શિવરાજવિજય:', (પ્રથમ વિરામ-પ્રથમ નિશ્વાસ), પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, ઈ. સ. ૨૦૦૫, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. 'મૃગયા', ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્રથમ સંસ્કરણ, ૧૯૯૪.
5. 'અલકનંદા', ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્રથમ સંસ્કરણ, ૧૯૯૦.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (આધુનિક નવલકથા સંબંધિત)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (આધુનિક નાટ્યકારો સંબંધિત)	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન ('શિવરાજવિજય'માંથી)	14
04	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન ('અલકનંદા' તથા 'મૃગયા' કાવ્યસંગ્રહોમાંથી)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે) 'શિવરાજવિજય', 'અલકનંદા' તથા 'મૃગયા'માંથી પૂછવી	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-B

વિષય : સંસ્કૃત (Sem-2)

ARTS FACULTY

ક્રમ	ડિપ્લોમા/ સ્નાતક/ અનુસ્નાતક	સેમે.	ફાઉન્ડેશન/ કોર/ ઈલેક્ટીવ ૧,૨	કોર્ષ/ પેપરનું નામ	કોર્ષ/ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઈન્ટરનલ માર્ક્સ	એક્સ્ટર્નલ માર્ક્સ	પ્રેક્ટીકલ/ વાઈવા માર્ક્સ	ટોટલ માર્ક્સ	કોર્સ/પેપરનો યુનિક કોડ
14	સ્નાતક	02	Foundation	મહાકવિ ભર્તૃહરિકૃત: નીતિશતક	Compulsory Classical Language	03	30	70	--	100	1901100501020200
15	સ્નાતક	02	Core-1	રામાયણ – બાલકાંડ (નિયતાંશ)	03	03	30	70	--	100	1901100101020301
16	સ્નાતક	02	Elective-1	રામાયણ – બાલકાંડ (નિયતાંશ)	03	03	30	70	--	100	1901100201020301
17	સ્નાતક	02	Elective-2	રામાયણ – બાલકાંડ (નિયતાંશ)	03	03	30	70	--	100	1901100301020301
					OR						
18	સ્નાતક	02	Core-1 (Optional)	મહાભારત – રામોપાખ્યાન	03 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101020302
19	સ્નાતક	02	Elective-1 (Optional)	મહાભારત – રામોપાખ્યાન	03 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100201020302
20	સ્નાતક	02	Elective-2 (Optional)	મહાભારત – રામોપાખ્યાન	03 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100301020302
21	સ્નાતક	02	Core-1	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ	04	03	30	70	--	100	1901100101020401
22	સ્નાતક	02	Elective-1	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ	04	03	30	70	--	100	1901100201020401
23	સ્નાતક	02	Elective-2	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ	04	03	30	70	--	100	1901100301020401
					OR						
24	સ્નાતક	02	Core-1 (Optional)	પંચતંત્ર – મિત્રભેદ (નિયત કથાઓ)	04 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101020402
25	સ્નાતક	02	Elective-1 (Optional)	પંચતંત્ર – મિત્રભેદ (નિયત કથાઓ)	04 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100201020402
26	સ્નાતક	02	Elective-2 (Optional)	પંચતંત્ર – મિત્રભેદ (નિયત કથાઓ)	04 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100301020402

નોંધ : સેમેસ્ટર – ૨(બે)માં પેપર-૩ અને પેપર-૪માં વૈકલ્પિક પેપર્સ આપેલ છે.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :		SANSKRIT (Semester – 2)						
Course (paper) Name & No. :		Compulsory Foundtion	Name :	મહાકવિ ભર્તૃહરિકૃત નીતિશતકમ્				
Paper Unique Code :		1901100501020200						
Exam. Time Duration :		2:30 Hours						
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	02	Foundtion/Compulsory Clasical Language	મહાકવિ ભર્તૃહરિકૃત નીતિશતકમ્	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- મહાકવિ ભર્તૃહરિના જીવન અને કૃતિઓથી પરિચિત થાય
- નીતિવિષયક જ્ઞાન મેળવે
- સારાં-નરસાંનો ભેદ કેળવે

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	મહાકવિ ભર્તૃહરિ અને તેની કૃતિ 'નીતિશતક' લક્ષી અભ્યાસ
Unit -2	'નીતિશતક' શ્લોક ૦૧ થી ૫૦
Unit -3	'નીતિશતક' શ્લોક ૫૧ થી ૧૦૧

❖ **Reference Books :**

1. ભર્તૃહરિકૃત નીતિશતક, સી. જમનાદાસની કંપની, છટ્ટી આવૃત્તિ, ૨૦૦૬-૦૭. અમદાવાદ.
2. ભર્તૃહરિકૃત નીતિશતક, ડૉ. નિરંજન પાઠક, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, પ્રથમ આવૃત્તિ, ૨૦૦૭, અમદાવાદ.
3. ભર્તૃહરિવિરચિત નીતિશતક, અનુ. તથા સંપા. મનસુખલાલ સાવલિયા, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ. તૃતીય આવૃત્તિ, ૨૦૦૧.
4. ભર્તૃહરિ શતકત્રયમ્, પું. ગોપીનાથ, નાગ પ્રકાશક, દિલ્લી, સંવર્ધિત આવૃત્તિ, ૧૯૮૯
5. સંસ્કૃત કવિતા કી લોકધર્મી પરમ્પરા, ડૉ. રાધા વલ્લભ ત્રિપાઠી, રામકૃષ્ણ પ્રકાશન, વિદિશા, ૧૯૯૯.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	08
01(B)	સંદર્ભ-પંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 2)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 3	Name :	રામાયણ – બાલકાંડ (નિયતાંશ), પેપર – ૩					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101020301							
	Eective – 1 : 1901100201020301							
	Eective – 2 : 1901100301020301							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	02	Core Elective – 1 Elective - 2	રામાયણ – બાલકાંડ (નિયતાંશ)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- રામાયણના કથાનકથી પરિચિત થાય
- ભારતના ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસાને જાણે
- રામાયણમાં પ્રસ્તુત માનવમૂલ્યોથી અવગત થાય

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	વાલ્મીકિ તથા વાલ્મીકીય રામાયણલક્ષી અભ્યાસ, રામકથાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, રામાયણનું સાહિત્યિક સ્વરૂપ, રામાયણ-કાલીન સમાજ, રામાયણની ઐતિહાસિકતા, વાલ્મીકિની કાવ્યશૈલી, રામાયણનું કાવ્યાત્મક મૂલ્યાંકન વગેરે વિષયક પ્રશ્નો
Unit -2	રામાયણ-બાલકાંડ, નિયત સર્ગ ૧, ૫, ૭, ૧૫, ૨૦, ૨૧માંથી સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, સંદર્ભ પંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ
Unit -3	રામાયણ-બાલકાંડ, નિયત સર્ગ ૧, ૫, ૭, ૧૫, ૨૦, ૨૧માંથી સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, સંદર્ભ પંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ

❖ **Reference Books :**

1. રામાયણ-બાલકાંડ (નિયતાંશ) ડૉ. નીનાબેન વી. પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. રામકથા-ઉત્પત્તિ ઓર વિકાસ, ફાદર કામિલ બુલ્કે, હિન્દી પરિષદ પ્રકાશન, પ્રયાગ વિશ્વવિદ્યાલય, ૧૯૭૨.
3. રામાયણ મીમાંસા, સ્વામી કરપાત્રીજી, ધર્મ સંઘ શિક્ષા મળ્ડલ, વારાણસી, પ્ર. સં. ૨૦૩૪.
4. આદિકવિ વાલ્મીકિ, ડૉ. રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, સંસ્કૃત પરિષદ, સાગર.
5. વાલ્મીકિ રામાયણ, ભાગ-૧, ગુજરાતી અનુવાદ, પ્રકા. સસ્તું સાહિત્ય વર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	08
01(B)	શબ્દનોંધ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 2)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 3 (Optional)	Name :	મહાભારત – રામોપાખ્યાન, પેપર – ૩ (વૈકલ્પિક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101020302							
	Eective – 1 : 1901100201010302							
	Eective – 2 : 1901100301010302							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	02	Core Elective – 1 Elective - 2	મહાભારત – રામોપાખ્યાન	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- મહાભારતના કથાનકથી પરિચિત થાય
- ભારતના ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસાને જાણે
- રામાયણ-મહાભારતના રામસંબંધી કથાનકથી અવગત થાય

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	વ્યાસ, મહાભારતનું સ્વરૂપ, મહાભારતનો રચનાકાળ, મહાભારતનાં આખ્યાનો, મહાભારતકાલીન સમાજજીવન
Unit -2	મહાભારત- રામોપાખ્યાન, માત્ર અનુવાદ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	મહાભારત- રામોપાખ્યાન, માત્ર અનુવાદ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. મહાભારત-રામોપાખ્યાન, ડૉ. નીનાબેન વી. પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. મહાભારત-વનપર્વ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ.
3. મહાકવિ વ્યાસ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, ડિવાઈન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. મહાભારત, દ્વિતીય ખંડ, અનુ. પण्डित रामनारायणदत्त शास्त्री पाण्डेय, गीतप्रेस, गोरखपुर
5. મહાભારત, વ્યાસ, સંપા. શ્રીપાદ દામોદર સાતવલેકર, પારડી ૧૯૭૮.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	શ્લોકોનું ભાષાંતર (આઠમાંથી ચાર) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 2)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 4	Name :	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ, પેપર – ૪					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101020401							
	Eective – 1 : 1901100201010401							
	Eective – 2 : 1901100301010401							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	02	Core Elective – 1 Elective - 2	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત સાહિત્યના પ્રાણીકથાસાહિત્યથી પરિચિત થાય
- પ્રાણીકથાઓના માધ્યમથી જીવનોપયોગી જ્ઞાન મેળવે.
- સંસ્કૃત પ્રાણીકથાઓના સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	ભારતીય કથાસાહિત્ય, પ્રાણીકથાઓનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, પ્રાણીકથાઓનું સ્વરૂપ, ગ્રંથકારનો પરિચય
Unit -2	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ, અનુવાદ, સંદર્ભ પંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	હિતોપદેશ – મિત્રલાભ, અનુવાદ, સંદર્ભ પંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઈતિહાસ, પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. હિતોપદેશ - મિત્રલાભ, સંપા. સુરેશ જ. દવે, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ.
3. હિતોપદેશ મિત્રલાભ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. હિતોપદેશ (સંપૂર્ણ), ડૉ. વિજય પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, વાચસ્પતિ ગૌરોલા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી, ૧૯૬૦.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	ગદ્યાખંડનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	સંદર્ભપંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 2)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 4 (Optional)	Name :	પંચતંત્ર – મિત્રભેદ, (નિયત કથાઓ) પેપર – ૪ (વૈકલ્પિક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101020402							
	Eective – 1 : 1901100201020402							
	Eective – 2 : 1901100301020402							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	02	Core Elective – 1 Elective - 2	પંચતંત્ર – મિત્રભેદ (નિયત કથાઓ)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત સાહિત્યના પ્રાણીકથાસાહિત્યથી પરિચિત થાય
- પ્રાણીકથાઓના માધ્યમથી જીવનોપયોગી જ્ઞાન મેળવે.
- સંસ્કૃત પ્રાણીકથાઓના સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	ભારતીય કથાસાહિત્ય, પ્રાણીકથાઓનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, પંચતંત્રનો રચનાકાળ, ગ્રંથ-ગ્રંથકારનો પરિચય
Unit -2	પંચતંત્ર-મિત્રભેદની નિયત કથાઓ : કીલોત્પાટી-વાનરકથા, શૃગાલદુન્દુભિકથા, દન્તિલગોરમ્ભયો: કથા, કાકી-કૃષ્ણસર્પકથા, બકકર્કટકથા - અનુવાદ, સંદર્ભ પંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	પંચતંત્ર-મિત્રભેદની નિયત કથાઓ : સિંહશકકથા, મન્દવિસર્પિણીમત્કુળકથા, ચણ્ડરવશૃગાલકથા, ઉટ્ટ્રકાકાદિકથા - અનુવાદ, સંદર્ભ પંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. પશ્ચતન્ત્રે મિત્રભેદમ્, (નિર્ધારિત વાર્તાઓ) ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. પશ્ચતન્ત્રે મિત્રભેદમ્, (નિર્ધારિત કથાઓ) ડૉ. રવીન્દ્રકુમાર ખાંડવાળા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, ડૉ. બલદેવ ઉપાધ્યાય, શારદા મંદિર પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૬૦.
5. સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, વાચસ્પતિ ગૌરોલા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી, ૧૯૬૦.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	ગદ્યાખંડનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	સંદર્ભપંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-B

વિષય : સંસ્કૃત (Sem-3)

ARTS FACULTY

ક્રમ	ડિપ્લોમા/ સ્નાતક/ અનુસ્નાતક	સેમે.	ફાઉન્ડેશન/ કોર/ ઈલેક્ટીવ ૧, ૨	કોર્સ/ પેપરનું નામ	કોર્સ/ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઈન્ટરનલ માર્ક્સ	એક્સ્ટર્નલ માર્ક્સ	પ્રેક્ટીકલ/ વાઈવા માર્ક્સ	ટોટલ માર્ક્સ	કોર્સ/પેપરનો યુનિક કોડ
27	સ્નાતક	03	Core-1	નાટ્ય : કાલિદાસકૃત અભિજ્ઞાનશાકુંતલ	05	03	30	70	--	100	1901100101030501
28	સ્નાતક	03	Elective-1	નાટ્ય : કાલિદાસકૃત અભિજ્ઞાનશાકુંતલ	05	03	30	70	--	100	1901100201030501
29	સ્નાતક	03	Elective-2	નાટ્ય : કાલિદાસકૃત અભિજ્ઞાનશાકુંતલ	05	03	30	70	--	100	1901100301030501
OR											
30	સ્નાતક	03	Core-1 (Optional)	નાટ્ય : ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયોગધરાયણ	05 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101030502
31	સ્નાતક	03	Elective-1 (Optional)	નાટ્ય : ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયોગધરાયણ	05 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100201030502
32	સ્નાતક	03	Elective-2 (Optional)	નાટ્ય : ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયોગધરાયણ	05 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100301030502
33	સ્નાતક	03	Core-1	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧ અને ૧૦)	06	03	30	70	--	100	1901100101030601
34	સ્નાતક	03	Elective-1	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧ અને ૧૦)	06	03	30	70	--	100	1901100201030601
35	સ્નાતક	03	Elective-2	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧ અને ૧૦)	06	03	30	70	--	100	1901100301030601
OR											
36	સ્નાતક	03	Core-1 (Optional)	ભામહૃત કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ - ૧ અને ૨)	06 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101030602
37	સ્નાતક	03	Elective-1 (Optional)	ભામહૃત કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ - ૧ અને ૨)	06 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100201030602
38	સ્નાતક	03	Elective-2 (Optional)	ભામહૃત કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ - ૧ અને ૨)	06 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100301030602
39	સ્નાતક	03	Core/Main	સંસ્કૃતગદ્ય : બાણભટ્ટરચિત 'કાદંબરી'નો મહાશ્વેતાવૃત્તાંત	07 મુખ્ય	03	30	70	--	100	1901100101030700

નોંધ : સેમેસ્ટર - ૩(ત્રણ)માં પેપર-૫ અને પેપર-૬માં વૈકલ્પિક પેપર્સ આપેલ છે.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 3)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 5	Name :	નાટ્ય : કાવિદાસકૃત 'અભિજ્ઞાનશાકુંતલ'					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030501							
	Eective – 1 : 1901100101030501							
	Eective – 2 : 1901100101030501							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	03	Core Elective – 1 Elective - 2	નાટ્ય : કાવિદાસકૃત 'અભિજ્ઞાનશાકુંતલ'	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- વિદ્યાર્થીઓ કાવિદાસનાં જીવન, સમય અને કવનથી પરિચિત થાય.
- કાવિદાસકૃત નાટક 'અભિજ્ઞાનશાકુંતલ'ના કથાનક અને રચનાશૈલીથી માહિતગાર થાય.
- 'અભિજ્ઞાનશાકુંતલ'માં પ્રસ્તુત ભારતીય સંસ્કારો તથા જીવનમૂલ્યોનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit - 1	ગ્રંથ તથા ગ્રંથકારનો પરિચય, નાટ્યકલા, નાટ્યશૈલી અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -2	'અભિજ્ઞાનશાકુંતલ'ના અંક ૧ થી ૪ : અનુવાદ (વિવરણ અપેક્ષિત નથી), સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'અભિજ્ઞાનશાકુંતલ'ના અંક ૫ થી ૭નો માત્ર સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. અભિજ્ઞાનશાકુંતલ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. અભિજ્ઞાનશાકુંતલમ્, ડૉ. ગૌતમ પટેલ, પ્રકા. નીલમ પટેલ, 'વાલમ', એલ-૧૧૧, સ્વાતંત્ર્ય સેનાની નગર, નવા વાડજ, અમદાવાદ-૧૩.
3. કાવિદાસ ગ્રંથાવલી (નાટકખંડ), ડૉ. વસંત પરીખ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. અભિજ્ઞાનશાકુંતલ : એક અધ્યયન, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. મહાકવિ કાવિદાસની નાટ્યકૃતિઓ, ડૉ. યોગિની વ્યાસ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	08
01(B)	સંદર્ભ-પંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 3)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 5 (Optional)	Name :	નાટ્ય : ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ (વૈકલ્પિક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030502							
	Eective – 1 : 1901100101030502							
	Eective – 2 : 1901100101030502							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/Viva Marks	Total Marks
UG/BA	03	Core Elective – 1 Elective - 2	નાટ્ય : ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ (વૈકલ્પિક)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- વિદ્યાર્થીઓ મહાકવિ ભાસનાં જીવન, સમય અને કવનથી પરિચિત થાય
- મહાકવિ ભાસકૃત પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણના કથાનક અને રચનાશૈલીથી માહિતગાર થાય.
- 'પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ'માં પ્રસ્તુત ભારતીય સભ્યતા, સંસ્કારો તથા જીવનમૂલ્યોનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ગ્રંથ, ગ્રંથકારનો પરિચય, નાટ્યકલા, નાટ્યશૈલી, તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિ વગેરે અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -2	'પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ'ના અંક ૧ થી ૩ : અનુવાદ (વિવરણ અપેક્ષિત નથી), સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ'ના અંક ૪ થી ૬ : અનુવાદ (વિવરણ અપેક્ષિત નથી), સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ, ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ વગેરે, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. પ્રતિજ્ઞાયોગંધરાયણ (હિન્દી), ડૉ. રંજના અવસ્થી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. Pratijnayaugandharayanam, Dr. Vijay Pandya, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય, ડૉ. તપસ્વી નાંદી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, તૃતીય આવૃત્તિ, ૧૯૯૬, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે) વિવરણ અપેક્ષિત નથી	08
01(B)	સંદર્ભ-પંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 3)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 6	Name :	સાહિત્યશાસ્ત્ર : મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ – ૧ અને ૧૦)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030601							
	Eective – 1 : 1901100101030601							
	Eective – 2 : 1901100101030601							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	03	Core Elective – 1 Elective - 2	સાહિત્યશાસ્ત્ર : મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ – ૧ અને ૧૦)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતના સાહિત્યશાસ્ત્રથી પરિચિત થાય
- આચાર્ય મમ્મટના જીવન અને સમયથી માહિતગાર થાય.
- કાવ્યના પ્રકારો, કાવ્યરચનાનો હેતુ, કાવ્યરચનાનાં પ્રયોજનો, વિવિધ કાવ્યાલંકારો વગેરેથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	આચાર્ય મમ્મટનાં જીવન, સમય અને કવન, કાવ્યપ્રકાશનું દ્વિવકર્તૃત્વ, સાહિત્યશાસ્ત્રના જુદા જુદા સંપ્રદાયો વગેરે અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધ
Unit -2	'કાવ્યપ્રકાશ'નો પ્રથમ ઉલ્લાસ : કારિકાનો અનુવાદ (વિવરણ સાથે), સંદર્ભપંક્તિઓ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'કાવ્યપ્રકાશ'નો દ્વિતમ ઉલ્લાસ : પૂર્ણોપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, રૂપક, અપભ્રંશ, શ્લેષ, દૃષ્ટાંત, દીપક, તુલ્યયોગિતા, વ્યતિરેક-અલંકારનાં લક્ષણો, સ્વરૂપો તથા ઉદાહરણો.

❖ **Reference Books :**

1. કાવ્યપ્રકાશ, સં. આચાર્ય વિશ્વેશ્વર, જ્ઞાન મળ્ડલ, વારાણસી, ૧૯૬૦.
2. મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧ અને ૧૦), ડૉ. વિજયકુમાર ર. દવે, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧, ૨, ૩ અને ૧૦), ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧, ૨, ૩ અને ૧૦), ડૉ. સુરેખાબેન પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રમાં કાવ્યોત્પત્તિ, સં. ડૉ. આર. એન. કાથડ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	સંદર્ભ સહિત સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	અલંકારો લક્ષણ અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 3)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 6 Optional	Name :	સાહિત્યશાસ્ત્ર : ભામહકૃત કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ - ૧ અને ૨) (વૈકલ્પિક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030602							
	Eective – 1 : 1901100101030602							
	Eective – 2 : 1901100101030602							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	03	Core Elective – 1 Elective - 2	સાહિત્યશાસ્ત્ર : ભામહકૃત કાવ્યાલંકાર (પરિચ્છેદ - ૧ અને ૨)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતના સાહિત્યશાસ્ત્રથી પરિચિત થાય
- આચાર્ય ભામહના જીવન અને સમયથી માહિતગાર થાય.
- જુદા જુદા કાવ્યશાસ્ત્રીય સંપ્રદાયોથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit -1	આચાર્ય ભામહનાં જીવન, સમય અને કવન, સાહિત્યશાસ્ત્રના જુદા જુદા સંપ્રદાયો વગેરે અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -2	‘કાવ્યાલંકાર’નો પ્રથમ પરિચ્છેદ : અનુવાદ (વિવરણ અપેક્ષિત નથી), સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	‘કાવ્યાલંકાર’નો બીજો ઉલ્લાસ : અનુવાદ (વિવરણ અપેક્ષિત નથી), સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. આચાર્ય ભામહ વિરચિત કાવ્યાલંકાર, ભાષ્ય., ડૉ. દેવેન્દ્રનાથ શર્મા, બિહાર રાષ્ટ્રભાષા પરિષદ, પટના, દ્વિતીય સંસ્કરણ.
2. કાવ્યાલંકાર - ભામહ, સં. ડૉ. રમેશ મ. શુક્લ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ. ઈ. સ. ૧૯૯૧.
3. કાવ્યાલંકારમાં કાવ્યદોષો, ડૉ. આર. એન. કાથડ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. અલંકારશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો, પ્રા. સી. વી. મહેતા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. ભામહ કા કાવ્યાલંકાર, હિન્દી ભાષ્ય, ડૉ. રામાનન્દ શર્મા, પ્રાસિસ્થાન પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અહમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	સંદર્ભ સહિત સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 3)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 7 Main	Name :	સંસ્કૃતગદ્ય : બાણભટ્ટરચિત 'કાદંબરી'નો મહાશ્વેતાવૃત્તાંત (મુખ્ય)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030700							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	03	Core	સંસ્કૃતગદ્ય : બાણભટ્ટરચિત 'કાદંબરી'નો મહાશ્વેતાવૃત્તાંત (મુખ્ય)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતના ગદ્યસાહિત્યથી પરિચિત થાય
- મહાકવિ બાણભટ્ટના જીવન, સમય અને કવનથી માહિતગાર થાય.
- સંસ્કૃતના કથાસાહિત્યની વિશેષતાઓથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit -1	મહાકવિ બાણભટ્ટ અને તેની કૃતિ 'કાદંબરી' અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધો
Unit -2	'મહાશ્વેતાવૃત્તાંત' પરિચ્છેદ ૧ થી ૧૧માંથી અનુવાદ, સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'મહાશ્વેતાવૃત્તાંત' પરિચ્છેદ ૧૨ થી ૨૧માંથી અનુવાદ, સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. કાદમ્બરી (પૂર્વાર્ધ), સંપા. મોહનદેવપન્તઃ, મોતીલાલ બનારસીદાસ, વારાણસી, ૧૯૯૬.
2. KĀDAMBARĪ OF BĀṆABHAṬṬA (PURVĀRDHA), Edt. Sri Krishnamohan Sastri, Chowkhamba Sanskrit Series Office, Varanasi, 1961.
3. કાદમ્બરી-મહાશ્વેતાવૃત્તાંત, પ્રદ્યુમ્ન પાણડેય, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી
4. મહાશ્વેતાવૃત્તાંત, ડૉ. વિજય પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. કાદમ્બરી એક સાંસ્કૃતિક અધ્યયન, ડૉ. વાસુદેવશરણ અગ્રવાલ, ચૌખમ્બા પ્રકાશન, વારાણસી

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	ગદ્યઅંડોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	સંદર્ભપંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ અથવા જનરલ	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-B

વિષય : સંસ્કૃત (Sem-4)

ARTS FACULTY

ક્રમ	ડિપ્લોમા/ સ્નાતક/ અનુસ્નાતક	સેમે.	કૉર/કોર/ ઈલેક્ટીવ ૧, ૨	કોર્ષ/ પેપરનું નામ	કોર્ષ/ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઈન્ટરનલ માર્ક્સ	એક્સ્ટર્નલ માર્ક્સ	પ્રેક્ટીકલ/ વાઈવા માર્ક્સ	ટોટલ માર્ક્સ	કોર્સ/પેપરનો યુનિક કોડ
40	સ્નાતક	04	Core-1	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત રઘુવંશ સર્ગ - ૨	08	03	30	70	--	100	1901100101040801
41	સ્નાતક	04	Elective-1	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત રઘુવંશ સર્ગ - ૨	08	03	30	70	--	100	1901100101040801
42	સ્નાતક	04	Elective-2	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત રઘુવંશ સર્ગ - ૨	08	03	30	70	--	100	1901100101040801
OR											
43	સ્નાતક	04	Core-1 (Optional)	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત કુમારસંભવસર્ગ - ૫	08 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101040802
44	સ્નાતક	04	Elective-1 (Optional)	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત કુમારસંભવસર્ગ - ૫	08 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101040802
45	સ્નાતક	04	Elective-2 (Optional)	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત કુમારસંભવસર્ગ - ૫	08 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101040802
46	સ્નાતક	04	Core-1	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૨, ૩, અને ૧૦)	09	03	30	70	--	100	1901100101040901
47	સ્નાતક	04	Elective-1	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૨, ૩, અને ૧૦)	09	03	30	70	--	100	1901100101040901
48	સ્નાતક	04	Elective-2	મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૨, ૩, અને ૧૦)	09	03	30	70	--	100	1901100101040901
OR											
49	સ્નાતક	04	Core-1 (Optional)	રામચંદ્ર-ગુણચંદ્રકૃત નાટ્યદર્પણ (પ્રથમ વિવેક)	09 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101040902
50	સ્નાતક	04	Elective-1 (Optional)	રામચંદ્ર-ગુણચંદ્રકૃત નાટ્યદર્પણ (પ્રથમ વિવેક)	09 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101040902
51	સ્નાતક	04	Elective-2 (Optional)	રામચંદ્ર-ગુણચંદ્રકૃત નાટ્યદર્પણ (પ્રથમ વિવેક)	09 વૈકલ્પિક	03	30	70	--	100	1901100101040902
51	સ્નાતક	04	Core/Main	વૈદિક સાહિત્ય	10 મુખ્ય	03	30	70	--	100	1901100101041000

નોંધ : સેમેસ્ટર - ૪(ચાર)માં પેપર-૮ અને પેપર-૯માં વૈકલ્પિક પેપર્સ આપેલ છે.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 4)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 8	Name :	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત રઘુવંશ સર્ગ - ૨					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030801							
	Eective – 1 : 1901100101030801							
	Elective – 2 : 1901100101030801							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	04	Core	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત રઘુવંશ સર્ગ - ૨	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત મહાકાવ્યોની પરંપરાથી પરિચિત થાય
- કાલિદાસકૃત મહાકાવ્ય 'રઘુવંશ'ના કથાનક અને રચનાશૈલીથી માહિતગાર થાય.
- 'રઘુવંશ'માં પ્રસ્તુત ભારતીય સંસ્કારો તથા જીવનમૂલ્યોનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit -1	મહાકાવ્યનો ઉદ્ભવ, વિકાસ, લક્ષણો તથા પરંપરા અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધો
Unit -2	મહાકવિ કાલિદાસ અંગે ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'રઘુવંશ' સર્ગ - ૨માંથી અનુવાદ, સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. THE RAGHUVAMŚA Of KĀLIDĀSA, Cantos 1 to 10, Edt. Moreshwer R. KĀLE, Gopal Narayen & Co., Bombay, 1922.
2. રઘુવંશમહાકાવ્ય, સંપા. પં. જ્વાલાપ્રસાદ મિશ્ર, શ્રી વેદકલ્પેશ્વર પ્રેસ, બોમ્બે, ૧૯૬૪
3. શ્રીરઘુવંશમહાકાવ્યમ્, સંપા. પણ્ડિત શ્રીબ્રહ્મશંકર મિશ્ર, ચૌખમ્બા સંસ્કૃત સિરિજ ઓફિસ, વારાણસી
4. કાલિદાસ ગ્રંથાવલી (કાવ્યખંડ), ડૉ. વસંત પરીખ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. RAGHUVANSHAM, Edt. Pandit Jivananda vidyasagara, Siddheswara Press, Calacutta, 1902

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	સંદર્ભપંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 4)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 8 (Optional)	Name :	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત કુમારસંભવસર્ગ - ૫					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101030802							
	Elective – 1 : 1901100101030802							
	Elective – 2 : 1901100101030802							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	04	Core	મહાકાવ્ય : કાલિદાસકૃત કુમારસંભવસર્ગ - ૫	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત મહાકાવ્યોની પરંપરાથી પરિચિત થાય
- કાલિદાસકૃત મહાકાવ્ય 'કુમારસંભવ'ના કથાનક અને રચનાશૈલીથી માહિતગાર થાય.
- 'કુમારસંભવ'માં પ્રસ્તુત ભારતીય સંસ્કારો તથા જીવનમૂલ્યોનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit -1	મહાકાવ્યનો ઉદ્ભવ, વિકાસ, લક્ષણો તથા પરંપરા અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો, ટૂંકનોંધો
Unit -2	મહાકવિ કાલિદાસ અંગે ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'કુમારસંભવ' સર્ગ - ૫માંથી અનુવાદ, સંદર્ભપંક્તિઓ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. કુમારસંભવ મહાકાવ્ય, ડૉ. ગૌતમ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. કુમારસંભવમ્, સંપા. શ્રીઅવિનાશચન્દ્રમુખોપાધ્યાય, સરસ્વતીચન્દ્રાલય, કલિકાતા.
3. કુમારસંભવમહાકાવ્યમ્, વ્યા. શ્રીપ્રદ્યુમ્ન પાણ્ડેય, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી
4. કુમારસંભવ મહાકાવ્ય (મલ્લિનાથટીકા), ડૉ. આર. સી. ડીયડીયા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. કુમારસંભવમ્, વ્યા. શ્રીકૃષ્ણમણિ ત્રિપાઠી, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	શ્લોકોનું ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	સંદર્ભપંક્તિઓ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ અથવા જનરલ	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 4)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 9	Name :	સાહિત્યશાસ્ત્ર : મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ – ૨, ૩, અને ૧૦)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101040901							
	Eective – 1 : 1901100101040901							
	Eective – 2 : 1901100101040901							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	04	Core Elective – 1 Elective - 2	સાહિત્યશાસ્ત્ર : મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ – ૨, ૩ અને ૧૦)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતના સાહિત્યશાસ્ત્રથી પરિચિત થાય
- આચાર્ય મમ્મટના જીવન અને સમયથી માહિતગાર થાય.
- શબ્દશક્તિઓ, અર્થો, વિવિધ કાવ્યાલંકારો વગેરેથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	'કાવ્યપ્રકાશ'નો બીજો ઉલ્લાસ : ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -2	'કાવ્યપ્રકાશ'નો ત્રીજો ઉલ્લાસ : ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	'કાવ્યપ્રકાશ'નો દસમો ઉલ્લાસ : વિભાવના, વિશેષોક્તિ, અર્થાંતરન્યાસ, વિશેષ, સ્વભાવોક્તિ, વ્યાજસ્તુતિ, નિદર્શના, સમાસોક્તિ, કાવ્યલિંગ, વ્યાજોક્તિ-અલંકારનાં લક્ષણો, સ્વરૂપો તથા ઉદાહરણો.

❖ **Reference Books :**

1. કાવ્યપ્રકાશ, સં. આચાર્ય વિશ્વેશ્વર, જ્ઞાન મળ્ડલ, વારાણસી, ૧૯૬૦.
2. કાવ્યપ્રકાશ: શ્રીજીવાનન્દવિદ્યાસાગરભટ્ટાચાર્ય:, કલિકાતા યન્ત્રાલય, કલિકાતા.
3. કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧, ૨, ૩ અને ૧૦), ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧, ૨, ૩ અને ૧૦), ડૉ. સુરેખાબેન પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. મમ્મટકૃત કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ - ૧ અને ૧૦), ડૉ. વિજયકુમાર ર. દવે, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	સંદર્ભ સહિત સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	અલંકારો લક્ષણ અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 4)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 9 Optional	Name :	નાટ્યશાસ્ત્ર : રામચંદ્ર-ગુણચંદ્રકૃત નાટ્યદર્પણ (પ્રથમ વિવેક)					
Paper Unique Code :	Core : 1901100101040902							
	Eective – 1 : 1901100101040902							
	Eective – 2 : 1901100101040902							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	04	Core Elective – 1 Elective - 2	નાટ્યશાસ્ત્ર : રામચંદ્ર-ગુણચંદ્રકૃત નાટ્યદર્પણ (પ્રથમ વિવેક)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતની નાટ્યશાસ્ત્રીય પરંપરાથી પરિચિત થાય
- આચાર્ય રામચંદ્ર તથા ગુણચંદ્રના જીવન, સમય, કવન વગેરેથી માહિતગાર થાય.
- રૂપકના પ્રકારો, નાટકનાં લક્ષણો, નાટ્યદશાઓ, નાટ્યસંધિઓ વગેરેથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	સંસ્કૃતના નાટ્યશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ, વિકાસ, પરંપરા વગેરે અંગે સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -2	નાટ્યદર્પણ-પ્રથમ વિવેક (કારિકા ૦૧ થી ૩૬) : કારિકા-સૂત્રનો અનુવાદ અને વિવરણ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો
Unit -3	નાટ્યદર્પણ-પ્રથમ વિવેક (કારિકા ૩૭ થી ૬૫) : કારિકા-સૂત્રનો અનુવાદ અને વિવરણ, ટૂંકનોંધ, સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો

❖ **Reference Books :**

1. હિન્દી નાટ્યદર્પણ, સંપા. ડૉ. નગેન્દ્ર, હિન્દી માધ્યમ કાર્યાલય નિદેશાલય, દિલ્લી વિશ્વવિદ્યાલય, દિલ્લી, પુનર્મુદ્રણ ૧૯૯૦.
2. સંસ્કૃતનાટકોનો પરિચય, ડૉ. તપસ્વી નાંદી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, ૧૯૮૬
3. નાટ્યદર્પણ (નિયતભાગ), ડૉ. જગદીશ જોશી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. નાટ્યદર્પણ (સંપૂર્ણ), ડૉ. જગદીશ જોશી અને ડૉ. સુરેખાબેન પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્ર કી પરંપરા एवं विश्व रंगमंच, ડૉ. રાધાવલ્લભ ત્રિપાઠી, પ્રાપ્તિસ્થાન, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 4)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 10	Name :	વૈદિક સાહિત્ય (મુખ્ય)					
	Main							
Paper Unique Code :	Core : 1901100101041000							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	04	Core	વૈદિક સાહિત્ય (મુખ્ય)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- વૈદિક સાહિત્યનો પરિચય મેળવે
- ઋગ્વેદના સૂક્તોનો પરિચય મેળવે.
- વૈદિક વ્યાકરણથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ઋગ્વેદના નિયત સૂક્તો : અગ્નિ (૧:૧), ઈન્દ્ર (૨:૧૨), વિશ્વામિત્રનદીસંવાદ (૩:૩૩), અક્ષસૂક્ત (૧૦:૩૪), પુરુષસૂક્ત (૧૦:૯૦), સરમાપણિસંવાદસૂક્ત (૧૦:૧૦૮)
Unit -2	કેનોપનિષદ
Unit -3	વૈદિક વ્યાકરણ : વૈદિક સંધિઓ, વૈદિક છંદો : અનુષ્ટુપ, ગાયત્રી, ત્રિષ્ટુપ, જગતી, વૈદિક નામરૂપોની માત્ર વિશેષતાઓ, કૃદંતો : સંબંધક ભૂતકૃદાંત, હેત્વર્થકૃદંત, લેટ્ લકાર.

❖ **Reference Books :**

1. વૈદિક સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ, ડૉ. ગૌતમ પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ-૬
2. વૈદિક પાઠાવલી (ઋગ્વેદનાં નિયત સૂક્તો), ડૉ. મહેન્દ્ર એ. દવે, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. કેનોપનિષદ, ડૉ. વાસુદેવ પાઠક, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. વૈદિક વ્યાકરણ, ડૉ. ભરત પરમાર, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. વૈદિક સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઇતિહાસ, ડૉ. સુધીકાન્ત ભારદ્વાજ, હરિયાણા સાહિત્ય અકાદમી, ચંડીગઢ. પ્રાપ્તિસ્થાન, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	વૈદિક મંત્રોનું ભાષાંતર અને સમજૂતી (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-B

વિષય : સંસ્કૃત (Sem-5)

ARTS FECULTY

ક્રમ	ડિપ્લોમા/ સ્નાતક/ અનુસ્નાતક	સેમે.	ફાઉન્ડેશન/ કોર/ ઈલેક્ટીવ ૧, ૨	કોર્ષ/ પેપરનું નામ	કોર્ષ/ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઈન્ટરનલ માર્ક્સ	એક્સ્ટર્નલ માર્ક્સ	પ્રેક્ટીકલ/ વાઈવા માર્ક્સ	ટોટલ માર્ક્સ	કોર્સ/પેપરનો યુનિક કોડ
53	સ્નાતક	05	Core	લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી	11	03	30	70	--	100	1901100101051100
54	સ્નાતક	05	Core	ભાષાવિજ્ઞાન	12	03	30	70	--	100	1901100101051200
55	સ્નાતક	05	Core	મનુસ્મૃતિ અ. ૭	13	03	30	70	--	100	1901100101051300
56	સ્નાતક	05	Core	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અ. ૧ થી ૯	14	03	30	70	--	100	1901100101051400
57	સ્નાતક	05	Core	સંસ્કૃતભાષા અને સાહિત્ય	15	03	30	70	--	100	1901100101051500
58	સ્નાતક	05	Core	સાહિત્યિક નિબંધો (ગુજરાતીભાષામાં)	16	03	30	70	--	100	1901100101051601
OR											
59	સ્નાતક	05	Core (Optional)	સંસ્કૃતવ્યાકરણ વૈકલ્પિક	16	03	30	70	--	100	1901100101051602

નોંધ : સેમેસ્ટર - ૫(પાંચ)માં પેપર-૧ ૬માં વૈકલ્પિક પેપર આપેલ છે.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 11	Name :	લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી					
	Main							
Paper Unique Code :	1901100101051100							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતના પાણિનીયવ્યાકરણનો પરિચય મેળવે
- સંસ્કૃતભાષાની સ્વરસંધિઓથી માહિતગાર થાય.
- સંસ્કૃતભાષાના વિભક્ત્યર્થોથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી- સૂત્ર ૧ થી ૧૪ (સંજ્ઞાપ્રકરણમ્)
Unit -2	લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી- સૂત્ર ૧૫ થી ૬૧ (અન્ત્થિપ્રકરણમ્)
Unit -3	લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી- સૂત્ર ૮૮૮ થી ૯૦૩ (વિભક્ત્યર્થાઃ)

❖ **Reference Books :**

1. લઘુસિદ્ધાન્તકૌમુદી, પં. શ્રીવિશ્વનાથશાસ્ત્રી, મોતીલાલ બનારસીદાસ, બંગલો રોડ, જવાહર નગર, દિલ્લી, પુનર્મુદ્રણ ૧૯૭૭
2. લઘુસિદ્ધાન્તકૌમુદી, વ્યાખ્યાકાર શ્રી ગિરીશકુમાર ઠક્કુર, કૃષ્ણદાસ અકાદમી, વારાણસી, ૧૯૯૮
3. લઘુસિદ્ધાન્તકૌમુદી (તૃતીય ભાગ), વ્યા. ભીમસેન શાસ્ત્રી, ભૈમી પ્રકાશન, લાજપતરાય માર્કેટ, દિલ્લી-૬, ચતુર્થ સંસ્કરણ ૨૦૦૮
4. લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી (પંચસંધિ તથા વિભક્ત્યર્થ પ્રકરણ), ડૉ. અનિલભાઈ દિવેદી, વેદ પ્રેસ, જામનગર, ૨૦૦૩.
5. વ્યાવહારિક સંસ્કૃત વ્યાકરણ, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	સૂત્રોને સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
02	શબ્દોની સંધિ છોડો-સંધિ જોડો (૦૭ + ૦૭ = ૧૪માંથી ૭)	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	વિભક્તિનો ઉપયોગનો જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 12 Main	Name :	ભાષાવિજ્ઞાન					
Paper Unique Code :	1901100101051200							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	ભાષાવિજ્ઞાન	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- ભાષાની ઉત્પત્તિ, વ્યાખ્યાઓ વગેરેના ક્રમમાં સંસ્કૃતભાષાની ઉત્પત્તિ વગેરેનું જ્ઞાન મેળવે.
- સંસ્કૃતનાં ભાષાવૈજ્ઞાનિક અધ્યયનો અને તેની પદ્ધતિઓ વગેરે વિશે જાણે.
- સંસ્કૃતભાષાના વેદકાલીન ધ્વનિઓ અને તેનાં સ્વરૂપો તથા વ્યવહારો વગેરેથી માહિતગાર થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ભાષાની વ્યાખ્યા, લક્ષણો, વિશેષતા, અંગો અને પદ્ધતિઓ
Unit -2	ભાષાનાં વિવિધ વર્ગીકરણો, ભારોપીય પરિવાર, ભારત-ઈરાનીશાખા અને શતમ્ - કેન્ટુમ્ વર્ગ.
Unit -3	સંસ્કૃત ભાષાની ઉત્પત્તિ, વૈદિક સંસ્કૃત, વ્યંજનાદિ સંધિઓ, વૈદિક સંસ્કૃત અને અવેસ્તા

❖ **Reference Books :**

1. સંસ્કૃતનું તુલનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન, સંપા. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. સંસ્કૃતનું ભાષાશાસ્ત્રીય અધ્યયન, ડૉ. ભોળાશંકર વ્યાસ, અનુ. ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. ભાષાવિજ્ઞાન કે સિદ્ધાન્ત, ડૉ. જયપ્રકાશ નારાયણ દ્વિવેદી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. તુલનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન एवं સંસ્કૃત का भाषाशास्त्रीय अध्ययन, वीरजसींह, प्राप्तिस्थान, पार्श्व पब्लिकेशन, अहमदावाद.
5. સંસ્કૃત ભાષા કી સંરચના, ડૉ. ડી. ડી. શર્મા, પ્રાપ્તિસ્થાન, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અહમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 13 Main	Name :	ધર્મશાસ્ત્ર : મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭					
Paper Unique Code :	1901100101051300							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	ધર્મશાસ્ત્ર : મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતની ધર્મશાસ્ત્રીય પરંપરાથી પરિચિત થાય
- ભારતીય સંસ્કૃતિના સ્વરૂપથી માહિતગાર થાય.
- પ્રાચીન ભારતીય શાસનવ્યવસ્થાનું જ્ઞાન મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ધર્મશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ, ધર્મશાસ્ત્ર તથા સ્મૃતિઓનો પરિચય વગેરે
Unit -2	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭, અનુવાદ (વિવરણ સાથે), વિસ્તૃત પારિભાષિક શબ્દનોંધ, જનરલ પ્રશ્ન, ટૂંકનોંધ
Unit -3	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય ૭, અનુવાદ (વિવરણ સાથે), વિસ્તૃત પારિભાષિક શબ્દનોંધ, જનરલ પ્રશ્ન, ટૂંકનોંધ

❖ **Reference Books :**

1. ધર્મશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ, ડૉ. પાંડુરંગ વામન કાળે, ભાગ ૧ સે ૫, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનઉ, ૧૯૬૩ સે ૧૯૯૨
2. ભારતીય ધર્મશાસ્ત્રાચેં ઓર ઉનકા ઇતિહાસ, વાચસ્પતિ ગૈરોલા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી
3. મનુસ્મૃતિ:, ડૉ. ગજાનનશાસ્ત્રી મુસલગાંવકર, ચૌખમ્બા પ્રકાશન, વારાણસી
4. શ્રી મનુસ્મૃતિ (ગુજરાતી સરવાર્થ સાથે), શાસ્ત્રી ગિરજાશંકર મયાશંકર, સસ્તું સાહિત્યવર્ધક કાર્યાલય, ભદ્ર પાસે, અમદાવાદ.
5. Manusmriti, Trans. M. N. Dutt, Edt. R. N. Sharma, Chaukhamba Vidyabhavan, Varanasi.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	આવશ્યક સમજૂતી સાથે ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
02	વિસ્તૃત પારિભાષિક શબ્દનોંધ (ચારમાંથી બે)	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 14	Name :	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા, અધ્યાય ૧ થી ૯					
	Main							
Paper Unique Code :	1901100101051400							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અ. ૧ થી ૯	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતની દાર્શનિક પરંપરાને સમજે.
- ભારતીય દર્શનમાં શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાના સ્થાનને જાણે.
- શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાની માનવીય જીવનમાં ઉપયોગિતાને વિચારે..

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ભારતીય પડ્દર્શનો,
Unit -2	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧ થી ૪
Unit -3	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૫ થી ૯

❖ **Reference Books :**

1. ધર્મશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ, ડૉ. પાંડુરંગ વામન કાળે, ભાગ ૧ સે ૫, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનઉ, ૧૯૬૩ સે ૧૯૯૨
2. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા (સંપૂર્ણ), ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા એક નૂતન અભિગમ, ડૉ. કુસુમબા જાડેજા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો કર્મયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો ભક્તિયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	આવશ્યક સમજૂતી સાથે ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	શ્લોકપૂર્તિ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 15	Name :	સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્ય					
	Main							
Paper Unique Code :	1901100101051500							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/ Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્ય	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત ગદ્યની ઉત્કૃષ્ટતાને જાણે.
- સંસ્કૃત ભાષાના વ્યાવહારિક પ્રયોગને સમજે.
- સંસ્કૃતના પ્રશિષ્ટ છંદોનું જ્ઞાન મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	બાણભટ્ટકૃત 'કાદમ્બરી' નો 'શુકનાસોપદેશ', માત્ર જનરલ પ્રશ્નો, ભાષાંતર ન પૂછવું
Unit -2	ડૉ. હર્ષદેવ માધવકૃત 'સંસ્કૃતના ઉપવનમાં' નું ત્રીજું ચેપ્ટર 'પુષ્પોનો પરિમલ' પૃ. ૨૭ થી ૬૦ના વિષયોનો અનુવાદ પૂછવો, કવિ હર્ષદેવ માધવનો પરિચય, જીવન, કવન, વિદ્વતા અને 'સંસ્કૃતના ઉપવનમાં' સંબંધિત જનરલ પ્રશ્નો.
Unit -3	સંસ્કૃત છંદો : અનુષ્ટુપ, ઉપજાતિ:, વસન્તતિલકા, ભ્રમરવિલસિતમ્, માલિની, દ્વિતવિલમ્બિતમ્, - છંદોનાં લક્ષણ, બંધારણ અને ઉદાહરણ પૂછવાં. છંદશાસ્ત્ર અને છંદશાસ્ત્રીય તત્ત્વોનો સામાન્ય પરિચય.

❖ **Reference Books :**

1. છંદશાસ્ત્ર, ડૉ. જી. એસ. શાહ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત છંદો, ડૉ. એમ. કે. મોલિયા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. 'કાદમ્બરી-શુકનાસોપદેશ, ડૉ. એસ. એમ. રાવલિયા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. સંસ્કૃતના ઉપવનમાં, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. કાદમ્બરી - શુકનાસોપદેશ, ડૉ. રમાકાન્ત જ્ઞા, ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી, ઈ. સ. ૧૯૯૬.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	'પુષ્પોનો પરિમલ'માંથી ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
02	લક્ષણ, ઉદાહરણ અને બંધારણ સાથે છંદો ઓળખાવો (ચારમાંથી બે)	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (કાદમ્બરી-શુકનાસોપદેશ)	14
04	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (યુનિટ બેને આધારે)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે) (યુનિટ એક અને ત્રણને આધારે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 16	Name :	સાહિત્યિક નિબંધો (ગુજરાતીભાષામાં)					
	Main							
Paper Unique Code :	1901100101051601							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	સાહિત્યિક નિબંધો (ગુજરાતીભાષામાં)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત સાહિત્યની વ્યાપકતાને જાણે.
- સંસ્કૃત સાહિત્યના ઉત્કૃષ્ટ ગુણોનો પરિચય મેળવે.
- નિબંધ-લેખન દ્વારા વિદ્યાર્થીઓની વિવેચન કૃષ્ટિ વિકસે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	સાહિત્યિક નિબંધો : ૧. સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્યનું મહત્ત્વ, ૨. અશ્વઘોષની શૈલી, ૩. 'મૃચ્છકટિક'માં સમાજ, ૪. ભટ્ટ નારાયણનું વેણીસંહાર, ૫. હર્ષવર્ધનનાં રૂપકો
Unit -2	સાહિત્યિક નિબંધો : ૧. 'મુદ્રારાક્ષસ'નો ચાણક્ય, ૨. ભવભૂતિનો કરુણરસ, ૩. સુભન્ધુની 'વાસવદત્તા', ૪. જયદેવની અષ્ટપદીઓ, ૫. જગન્નાથનાં મુક્તકો
Unit -3	સાહિત્યિક નિબંધો : ૧. કવિ દંડીનું પદલાલિત્ય, ૨. ભારવિનું અર્થગૌરવ, ૩. માઘે સન્નિત્રયો ગુણાઃ, ૪. શ્રીહર્ષની વિદ્વતા, ૫. મહાત્મા ગાંધીનું ગીતા વિષયક ચિંતન.

❖ **Reference Books :**

1. સાહિત્યિક નિબંધો, ડૉ. હિતાર્થી જી. અગ્રાવત, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. સંસ્કૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ, ડૉ. બલદેવ ઉપાધ્યાય, શારદા મંદિર, કાશી, ઈ.સ. ૧૯૪૮
3. A History of Sanskrit Literature, Ed. S. N. Dasgupta, Vol. I, Classical period, University of Calcutta.
4. સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, પ્રોફે. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. સંસ્કૃત વાઙ્મયનો આસ્વાદ, પ્રોફે. જી. કે. પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (નિબંધ - બેમાંથી એક)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (નિબંધ - બેમાંથી એક)	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (નિબંધ - બેમાંથી એક)	14
04	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (નિબંધ - બેમાંથી એક)	14
05	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન (નિબંધ - બેમાંથી એક)	14

નોંધ : ત્રણેય યુનિટ્સને વેઈટેજ મળે, તે રીતે નિબંધો પૂછવા.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 5)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 16	Name :	સંસ્કૃત વ્યાકરણ					
	Main (optional)							
Paper Unique Code :	1901100101051602							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	05	Core	સંસ્કૃત વ્યાકરણ	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃતભાષામાં વિભક્તિઓના પ્રયોગને સમજે.
- નામોનાં વિભક્તિ તથા કાળનાં રૂપાખ્યાનોનો પ્રયોગ કરતાં શીખે.
- સમાસો તથા સંધિઓનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	સ્વરાંત તથા હલન્ત નામોનાં રૂપાખ્યાનો (નિયત-શબ્દરૂપો : રામ, કવિ, ભાનુ, પિતૃ, મતિ, નદી, વધૂ, વારિ)
Unit -2	વર્તમાનકાળ તથા દ્વસ્તનભૂતકાળનો પરિચય તથા તે બંનેનાં ગણસમૂહ ૧ અને ૬ના ધાતુઓનાં રૂપાખ્યાનો પ્રથમ ગણ- નમ્, ભૂ, ચલ્, રાજ્, લભ્, વદ્ છટ્ઠો ગણ - ક્ષિપ્, તુદ્, મુચ્, લિખ્, લિપ્, વિદ્
Unit -3	સમાસનો પરિચય અને પ્રકારો, સંધિનો પરિચય અને પ્રકારો, લેટ્ લકાર, ચિવ રૂપો તથા અપઠિત અનુવાદ

❖ **Reference Books :**

1. વૃહદનુવાદચન્દ્રિકા, ચક્રધર 'હંસ' નૌટિયાલ, મોતીલાલ બનારસીદાસ, દિલ્લી, ૧૮૮૫
2. અનુવાદચન્દ્રિકા, ડૉ. બ્રહ્માનન્દ ત્રિપાઠી, ચૌખમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૯૭
3. સંસ્કૃત માર્ગોપદેશિકા (ગુજરાતી), ડૉ. આર. જી. ભાંડારકર, અનુ. મલ્હાર ભિકાજી બેલસરે, જયંત બુક ડીપો, ગાંધીમાર્ગ, અમદાવાદ.
4. વ્યાવહારિક સંસ્કૃત વ્યાકરણ, પ્રો. જે. સી. પટેલ તથા ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. અનુવાદચંદ્રિકા, પ્રો. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	અપઠિત ગદ્યખંડનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
02	અપઠિત ગદ્યખંડનું સંસ્કૃતમાં ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
03	નામરૂપો ઓળખાવો (દસમાંથી સાત)	14
04	ક્રિયાપદનાં રૂપો ઓળખાવો (દસમાંથી સાત)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે) યુનિટ-૩ને આધારે	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-B

વિષય : સંસ્કૃત (Sem-6)

ARTS FECULTY

ક્રમ	ડિપ્લોમા/ સ્નાતક/ અનુસ્નાતક	સેમે.	ફાઉન્ડેશન/ કોર/ ઈલેક્ટીવ ૧, ૨	કોર્ષ/ પેપરનું નામ	કોર્ષ/ પેપર નંબર	ક્રેડીટ	ઈન્ટરનલ માર્ક્સ	એક્સ્ટર્નલ માર્ક્સ	પ્રેક્ટીકલ/ વાઈવા માર્ક્સ	ટોટલ માર્ક્સ	કોર્સ/પેપરનો યુનિક કોડ
60	સ્નાતક	06	Core	સાંખ્યકારિકા	17	03	30	70	--	100	1901100101061700
61	સ્નાતક	06	Core	ભાષાવિજ્ઞાન	18	03	30	70	--	100	1901100101061800
62	સ્નાતક	06	Core	અર્થશાસ્ત્ર પ્રથમ અધિકરણ	19	03	30	70	--	100	1901100101061900
63	સ્નાતક	06	Core	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અ. ૧૦ થી ૧૮	20	03	30	70	--	100	1901100101062000
64	સ્નાતક	06	Core	સંસ્કૃતભાષા અને સાહિત્ય	21	03	30	70	--	100	1901100101062100
65	સ્નાતક	06	Core	શાસ્ત્રીય નિબંધો (ગુજરાતીભાષામાં)	22	03	30	70	--	100	1901100101062201
OR											
66	સ્નાતક	06	Core (Optional)	સંસ્કૃતવ્યાકરણ વૈકલ્પિક	22	03	30	70	--	100	1901100101062202

નોંધ : સેમેસ્ટર - ૬ (છ)માં પેપર-૨ માં વૈકલ્પિક પેપર આપેલ છે.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 17 Main	Name :	ઈશ્વરકૃષ્ણપ્રણીતા સાંખ્યકારિકા					
Paper Unique Code :	1901100101061700							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	ઈશ્વરકૃષ્ણપ્રણીતા સાંખ્યકારિકા	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સાંખ્યદર્શનની પરંપરાનો પરિચય મેળવે
- સાંખ્યકારિકામાં પ્રતિપાદ્ય વિષયોથી માહિતગાર થાય.
- સાંખ્યની પુરુષ-પ્રકૃતિમીમાંસાથી અવગત થાય.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	આચાર્ય ઈશ્વરકૃષ્ણનો પરિચય, સાંખ્યદર્શનની પરંપરા અને તેના સિદ્ધાંતો
Unit -2	સાંખ્યકારિકા ૧ થી ૩૬
Unit -3	સાંખ્યકારિકા ૩૭ થી ૭૨

❖ **Reference Books :**

1. સાંખ્યકારિકા, શ્રીજીવાનન્દવિદ્યાસાગરભટ્ટાચાર્ય, સરસ્વતી યન્ત્રાલય, કલિકાતા, ૧૮૯૨.
2. સાંખ્યકારિકા, પંડિત મોતીરામ વેલજી, કોપીરાઈટ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
3. SAnkhya Aphoresms of Kapila, J. R. Blantyne, The Asiatic society of Bengal, Calcutta, 1865.
4. Sankhya-Pravachan-BhAshya, Ed. Fitz-Edward Hall, The Asiatic society of Bengal, Calcutta, 1856.
5. સાંખ્યકારિકા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	કારિકાને અનુવાદ સાથે સમજાવો (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 18	Name :	भाषाविज्ञान					
	Main							
Paper Unique Code :	19011001010611800							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	भाषाविज्ञान	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- भाषानी उत्पत्ति, व्याख्याओ वगेरेना क्रममां संस्कृतभाषानी उत्पत्ति वगेरेनुं ज्ञान मेणवे.
- संस्कृतनां भाषावैज्ञानिक अध्ययनो अने तेनी पद्धतिओ वगेरे विशेषे ज्ञाने.
- संस्कृतभाषाना वेदकावीन ध्वनिओ अने तेनां स्वरूपो तथा व्यवहारो वगेरेथी माहितगार थाय.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ध्वनिविज्ञान : ध्वनि अटवे शुं?, ध्वनित्रयनां अवयवो, ध्वनिनी उत्पत्ति अने गति, ध्वनिओनुं वर्गीकरण अने तेना आधारो, स्वरु तथा व्यंजनोनुं वर्गीकरण अने तेना आधारो तेमज तेनी तुलनात्मक लाक्षणिकताओ,
Unit -2	ध्वनि-परिवर्तन, तेनां कारणो, ध्वनि-परिवर्तनोनुं स्वरूप के दिशाओ, लोप, आराम, विपर्यय, समीकरण, विषमीकरण, संधि, उष्मीकरण, अनुनासिकता, मात्राभेद, घोषीकरण, मलाप्राणीकरण, अल्पप्राणीकरण.
Unit -3	पदविज्ञान : पद तथा शब्दो अर्थ, संबन्धतत्त्व तथा अर्थतत्त्व, संबन्धतत्त्वनां कार्यों के व्याकरणात्मक क्रोटिओ- विंग, वचन, पुरुष, काल, वाच्य. क्रियाकारक : पदोनुं वर्गीकरण, पदपरिवर्तन अने ध्वनिपरिवर्तन वच्येनो भेद, पदपरिवर्तननी दिशाओ अने तेनां कारणो, शब्दोनुं वर्गीकरण, शब्दसमूह अने तेमां वधघटनां कारणो

❖ **Reference Books :**

1. संस्कृतनुं तुलनात्मक भाषाविज्ञान, संपा. जितेन्द्र देसाई, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
2. संस्कृतनुं भाषाशास्त्रीय अध्ययन, डॉ. भोगाशंकर व्यास, अनु. डॉ. लक्ष्मण माधव, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
3. भाषाविज्ञान के सिद्धान्त, डॉ. जयप्रकाश नारायण द्विवेदी, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
4. तुलनात्मक भाषाविज्ञान एवं संस्कृत का भाषाशास्त्रीय अध्ययन, वीरजसींह, प्राप्तिस्थान, पार्श्व पब्लिकेशन, अहमदावाद.
5. संस्कृत भाषा की संरचना, डॉ. डी. डी. शर्मा, प्राप्तिस्थान, पार्श्व पब्लिकेशन, अहमदावाद.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	जन्मल प्रश्न अथवा जन्मल प्रश्न	14
02	जन्मल प्रश्न अथवा जन्मल प्रश्न	14
03	जन्मल प्रश्न अथवा जन्मल प्रश्न	14
04	जन्मल प्रश्न अथवा जन्मल प्रश्न	14
05	टूकनोंध (चारमांथी भे)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 19 Main	Name :	अर्थशास्त्र (प्रथम अधिकरण)					
Paper Unique Code :	19011001010611900							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	अर्थशास्त्र (प्रथम अधिकरण)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- संस्कृतनी अर्थशास्त्रीय परंपरायी परिचित थाय
- भारतीय संस्कृतिना स्वतंत्रपथी माहितगार थाय.
- प्राचीन भारतीय शासनव्यवस्थानुं ज्ञान मेणवे.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	अर्थशास्त्रनी परंपरा, कौटिल्य अने तेना 'अर्थशास्त्र'नो परिचय
Unit -2	कौटिल्यनुं अर्थशास्त्र (प्रथमाधिकरण)
Unit -3	कौटिल्यनुं अर्थशास्त्र (प्रथमाधिकरण)

❖ **Reference Books :**

1. चाणक्यसूत्रम्, श्री ईश्वरचन्द्र शर्मा, प्रका. श्रीराजेन्द्रकुमार भट्टाचार्य, सिद्धेश्वर प्रेस, कलकत्ता.
2. चाणक्यसूत्राणि, श्री रामावतार विद्याभास्कर, स्वाध्याय मण्डल, पारडी, १९४६
3. कौटिलीय अर्थशास्त्र: दार्शनिक-सांस्कृतिक परीक्षण, प्रा. नीतीन र. टेंसाई, अेल. डी. भारतीय संस्कृति विद्यामंडल, अमदावाद-३८०००८.
4. कौटिलीय अर्थशास्त्र (अधिकरण-१), डॉ. नर्मदाबेन रावव, पार्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
5. कौटिल्य का अर्थशास्त्र, वाचस्पति गैरोला, प्राप्तिस्थान, पार्व पब्लिकेशन, अमदावाद.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	सूत्रोनुं आवश्यक समजूती साथे भाषांतर (चारमांथी बे)	14
02	जनरल प्रश्न अथवा जनरल प्रश्न	14
03	जनरल प्रश्न अथवा कृतिलक्षी जनरल प्रश्न	14
04	कृतिलक्षी जनरल प्रश्न अथवा कृतिलक्षी जनरल प्रश्न	14
05	टूंकनोंध (चारमांथी बे)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 20	Name :	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા, અધ્યાય ૧૦ થી ૧૮					
	Main							
Paper Unique Code :	19011001010612000							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧૦ થી ૧૮	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- ભારતીય દર્શનના ક્ષેત્રે પ્રસ્થાનત્રયીનું સ્થાન અને મહત્વને સમજે.
- ભારતીય દર્શનમાં શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાના સ્થાનને જાણે.
- શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાના સિદ્ધાંતોને ગ્રહણ કરે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	ભારતીય દર્શનમાં પ્રસ્થાનત્રયી નું સ્થાન અને મહત્વ, ઉપનિષદો, બ્રહ્મસૂત્ર, શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો,
Unit -2	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧૦ થી ૧૪
Unit -3	શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૧૫ થી ૧૮ નોંધ: ભાષાંતર અને સમજૂતી અધ્યાય ૧૦થી ૧૫માંથી જ પૂછવા. :: શ્લોકપૂર્તિ અધ્યાય-૧૨ (શ્લોક ૧૩ થી ૨૦), :: શ્લોકપૂર્તિ અધ્યાય-૧૫ (શ્લોક ૧ થી ૨૦)

❖ **Reference Books :**

1. ધર્મશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ, ડૉ. પાંડુરંગ વામન કાળે, ભાગ ૧ સે ૫, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનઠુ, ૧૯૬૩ સે ૧૯૯૨
2. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા (સંપૂર્ણ), ડૉ. શાંતિકુમાર પંડ્યા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા એક નૂતન અભિગમ, ડૉ. કુસુમબા જાડેજા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો કર્મયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો ભક્તિયોગ, ડૉ. હેમરાજભાઈ પટેલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01(A)	આવશ્યક સમજૂતી સાથે ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	08
01(B)	શ્લોકપૂર્તિ (ચારમાંથી બે)	06
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા જનરલ પ્રશ્ન	14
03	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
04	કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 21	Name :	સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્ય					
	Main							
Paper Unique Code :	19011001010612100							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	સંસ્કૃત ભાષા અને સાહિત્ય	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- સંસ્કૃત-નાટિકાના સ્વરૂપને જાણે.
- સંસ્કૃત ભાષાના વ્યાવહારિક પ્રયોગને સમજે.
- સંસ્કૃતના પ્રશિષ્ટ છંદોનું જ્ઞાન મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	હર્ષવર્ધનકૃત 'રત્નાવલી', કવિ અને કૃતિ પરિચય, સંસ્કૃતરૂપકોમાં નાટિકાનું સ્થાન અને તેનાં લક્ષણો, ભાષાંતર, ટૂંકનોંધ
Unit -2	સંસ્કૃતમાં નિબંધો : સંઘે શક્તિ: કલૌ યુગે, ઉદ્યમેન હિ સિદ્ધ્યન્તિ કાર્યાણિ, રાષ્ટ્રભાષા સંસ્કૃતમ્, કવિકુલગુરુકાલિદાસ:, કાવ્યપ્રયોજનવિમર્શ:, યત્ર નાર્યસ્તુ પૂજ્યન્તે.
Unit -3	સંસ્કૃત છંદો : શિખરિણી, પૃથ્વી, મન્દાક્રાન્તા, હરિણી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, સ્વઘરા- છંદોનાં લક્ષણ, ઉદાહરણ અને સમજૂતી પૂછવાં. છંદશાસ્ત્રની પરંપરા અને છંદશાસ્ત્રીય તત્ત્વોનો સામાન્ય પરિચય.

❖ **Reference Books :**

1. છંદશાસ્ત્ર, ડૉ. જી. એસ. શાહ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
2. પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત છંદો, ડૉ. એમ. કે. મોલિયા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
3. રત્નાવલી નાટિકા, પ્રોફ. એન. પી. શાસ્ત્રી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
4. સંસ્કૃત નિબંધ (સંસ્કૃત ભાષા કૌશલ), ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. સંસ્કૃતનિબંધાવલી, ડૉ. હરિનારાયણ દીક્ષિત, પ્રાપ્તિસ્થાન : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	શ્લોકોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
02	જનરલ પ્રશ્ન અથવા કૃતિલક્ષી જનરલ પ્રશ્ન (રત્નાવલીમાંથી)	14
03	સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો (ચારમાંથી બે)	14
04	લક્ષણ, ઉદાહરણ અને સમજૂતી સાથે છંદો ઓળખાવો (ચારમાંથી બે)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે) (યુનિટ એક અને ત્રણને આધારે)	14

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FACULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 22	Name :	शास्त्रीय निबंधो (गुजरातीभाषामां)					
	Main							
Paper Unique Code :	19011001010612201							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	शास्त्रीय निबंधो (गुजरातीभाषामां)	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- संस्कृतनां शास्त्रोनी व्यापकताने ज्ञाने.
- संस्कृतनां शास्त्रोना उन्कृष्ट गुणोनी परिचय मेणवे.
- निबंध-लेखन द्वारा विद्यार्थीओनी विवेचन दृष्टि भीवे.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	शास्त्रीय निबंधो : १. सामवेदमां संगीतशास्त्रनुं स्वरूप, २. शिल्पशास्त्रमां वास्तुदोष, ३. पुराणशास्त्रमां सृष्टितत्त्व, ४. योगशास्त्रमां समाधि, ५. वैशेषिकोनी परमाणुवाद
Unit -2	शास्त्रीय निबंधो : १. नव्यन्याय, २. मीमांसकोनी कर्ममीमांसा, ३. धर्मशास्त्रमां समाजव्यवस्था, ४. अर्थशास्त्रमां दंडविधान, ५. कामशास्त्रमां त्रिविध पुरुषार्थ
Unit -3	शास्त्रीय निबंधो : १. भारतीय तंत्रशास्त्र, २. नीतिशास्त्रमां राजनीति, ३. साहित्यशास्त्रमां काव्यस्वरूप, ४. छंदशास्त्रमां छंदना प्रकारो, ५. आयुर्वेदमां त्रिदोष

❖ **Reference Books :**

1. शास्त्रीय निबंधो, डॉ. छितार्थी छ. अग्रवाल, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
2. संस्कृत निबंधो, प्रा. जितेन्द्र देसाई, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
3. भारतीय संस्कृति का इतिहास, डॉ. वासुदेवशरण अग्रवाल, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली.
4. 'कमनीय कामशास्त्र', भाग-१, डॉ. नवनीत जोशी, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद.
5. संस्कृत शास्त्रों का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा मन्दिर, वाराणसी, प्रथम संस्करण, १९६९.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	जनरल प्रश्न अथवा जनरल प्रश्न (निबंध - जेमांथी अंक)	14
02	जनरल प्रश्न अथवा जनरल प्रश्न (निबंध - जेमांथी अंक)	14
03	जनरल प्रश्न अथवा जनरल प्रश्न (निबंध - जेमांथी अंक)	14
04	जनरल प्रश्न अथवा जनरल प्रश्न (निबंध - जेमांथी अंक)	14
05	जनरल प्रश्न अथवा जनरल प्रश्न (निबंध - जेमांथी अंक)	14

नोंध : त्रणैय युनिट्सने वेरठेज मणे, ते रीते निबंधो पूछवा.

SAURASHTRA UNIVERSITY, RAJKOT
FECULTY OF ARTS
SYLLABUS FOR THE SUBJECT OF SANSKRIT

ANNEXURE-C

Subject :	SANSKRIT (Semester – 6)							
Course (paper) Name & No. :	Paper – 22	Name :	સંસ્કૃત વ્યાકરણ					
	Main (optional)							
Paper Unique Code :	19011001010612202							
Exam. Time Duration :	2:30 Hours							
Name of Programme	Sem.	Course Groupes (Foundation or Core or Elective-1 or Elective-2)	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
UG/BA	06	Core	સંસ્કૃત વ્યાકરણ	03	30	70	--	100

❖ **Course Objectives :**

- ભાષાંતર કે અનુવાદની કળાને જાણે.
- નામોનાં વિભક્તિ તથા કાળનાં રૂપાખ્યાનોનો પ્રયોગ કરતાં શીખે.
- કૃદંતો તથા વાક્યપ્રયોગોનો પરિચય મેળવે.

❖ **Course Contents :**

Unit – 1	અપઠિત અનુવાદ (ગુજરાતીમાંથી સંસ્કૃત અને સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતી ગદ્યખંડ)
Unit -2	:: સ્વરાંત તથા હલન્ત નામોનાં રૂપાખ્યાનો (નિયત-શબ્દરૂપો) : અસ્મદ્, યુષ્મદ્, તત્, લતા, ધેનુ, ફલમ્, :: વર્તમાનકાળ તથા દ્વસ્તનભૂતકાળનો પરિચય તથા તે બંનેનાં ચોથા અને દસમા ગણસમૂહના ધાતુઓનાં રૂપાખ્યાનો ચોથો ગણ - કુપ્, ક્રુધ્, જુ, ડી/ડ્યુ, તૂપ્, દીપ્ દસમો ગણ - ક્ષલ્, ખણ્ડ્, ગણ્, ચિન્ત્, તર્ક્, ઢણ્
Unit -3	કૃદંતનો અર્થ, પ્રકાર અને ઉપયોગ, વર્તમાનકૃદંત, ભૂતકૃદંત, સંબંધકભૂતકૃદંત, હેત્વર્થ કૃદંત, આજ્ઞાર્થ, વિઘર્થ, કર્તરિ-કર્માણીપ્રયોગ, ઉપસર્ગો, અવ્યયો, સર્વનામ, વિશેષણ, પ્રેરકભિદ્, ગણકાર્યરહિતકાળ

❖ **Reference Books :**

1. વૃહદનુવાદચન્દ્રિકા, ચક્રધર 'હંસ' નૌટિયાલ, મોતીલાલ બનારસીદાસ, દિલ્લી, ૧૮૮૫
2. અનુવાદચન્દ્રિકા, ડૉ. બ્રહ્માનન્દ ત્રિપાઠી, ચૌખમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૯૭
3. સંસ્કૃત માર્ગોપદેશિકા, ડૉ. આર. જી. ભાંડારકર, જ્યંત બુક ડીપો, ૧૦૬/૨, ગાંધીમાર્ગ, અમદાવાદ.
4. વ્યાવહારિક સંસ્કૃત વ્યાકરણ, પ્રો. જે. સી. પટેલ તથા ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
5. અનુવાદચંદ્રિકા, પ્રો. જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

❖ **Formation of Question-Paper :**

Question No.	Type of Questions	Marks
01	અપઠિત ગદ્યખંડનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
02	અપઠિત ગદ્યખંડનું સંસ્કૃતમાં ભાષાંતર (ચારમાંથી બે)	14
03	નામરૂપો ઓળખાવો (દસમાંથી સાત)	14
04	કાળનો પરિચય આપી, ક્રિયાપદનાં રૂપો ઓળખાવો (દસમાંથી સાત)	14
05	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે) યુનિટ - ૩ને આધારે	14